

KMETSKA ŽENA IN DEKLÉ, ZA NJENE ROKÉ IN SRCÉ

M.:

Slika dolenjskega dekleta

Ženskam je narava določila drugačno naiogo kot moškim; ker je njeno telo zgrajeno drugače, se tudi njena duša v marsičem razlikuje od moške. Romantični pisatelji so kmetisko dekle slikali v romantičnih barvah: bilo je cvetoče, jedro, veselo bitje, prekipevajoče zdravja in vedrega razpoloženja. Žal pa temu ni tako. Niti tisti, ki vidijo dekleta le v praznični obleki in v prazničnem razpoloženju, ne morejo tako soditi. Današnje kmetisko dekle je odraz tegobnega življenja.

Vzgoja kmetjskih otrok je vsa usmerjena v delo. Mati hoče čimprej imeti pomočnico, zato že zgodaj navaja hčerko, da ji pomaga v kuhinji, v hlevu, na vrtu. Telesna šibkost deklice staršem ne dela pomislekov. Ne sprašujejo se, bo li kako delo škodilo zdravju otrokovemu ali oviralo njegov telesni razvoj. »Čim bolj boš delala, tembolj močna boš«, pravijo in tudi mislijo tako. Čas, ki ga prebije deklica v šoli, smatrajo za počitek. Komaj pride domov, že mora na polje in gara pozno v noč. Nima niti potrebnega časa, da bi izvršila domače naloge. Prenaporno delo jo utruja, da v šoli ne more paziti in sodelovati. Trajno prenapenjanje jo izčrpa. Duševna in telesna rast zastaja. Manjka ji duševne in telesne gibčnosti, zato tudi uspeh v šoli ni zadovoljliv.

Ko zapusti šolo, raste deklica v ozkem okoliju domače hiše in domače vasi. Vsak dan se ponavljajo isti dogodki, vrste se isti družinski in vaški običaji, isto razvedrilo leto za letom. Dekle sploh ne misli, da bi moglo biti tudi drugače.

Prehod iz otroške dobe v deklško je skoraj neopazen. Spolno dozori znatno kasneje kot meščansko, dobro hranjeno dekle. Zelo počasi se začne zavedati svoje ženskosti. Pred spolno zablodo je ne varuje toliko lastna notranja moč, kolikor strogo javno mnenje vaške morale. Saj je potem nemogoča med vrstnicami, zasmehovana od fantov in od staršev sovpana. Ljubezen doživlja kmetisko dekle globoko in je v njej neverjetno požrtvovalna. Ko minejo »neumna leta«, začne trezno in stvarno misliti. Doma vedno ne more biti. Oženil se bo brat in potem bo ona odveč pri hiši; neplačana služkinja bo, omalovaževana, od nikogar upoštevana. Bojazen pred tem jo sili, da se odreče svoji mladi ljubezni in se poroči s fantom, ki jo pač zasnuje, četudi ji ni všeč. Če pa

nima dote, si je nihče ne želi za ženo, zato ubere edino pot, ki ji še preostane: služiti gre v mesto. Na Dolenjskem med Savo in Krko, menda ni vasi, odkoder bi vsaj tretjina deklet ne služila v južnih krajih. Zlasti gredo v Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skoplje, v Dalmacijo in celo v Albanijo.

Nagli skok iz stisnjenih vaških razmer v mestni milje je često za dekleta usoden. Ker nima trdnih nraavstvenih ne verskih nazorov in ne moralne opore, marsikatero neizkušeno dekle zdrsnje v blato. To je veliko zlo, o katerem se je že mnogo govorilo in pisalo, ki pa zato noče biti nič manjše. Odpravilo se bo šele tedaj, kadar bodo odpravljeni vzroki: beda in nevednost!

Poskrbimo za starost naših mater

Prve dni maja je bilo povsod precej proslav matriškega dne. Ob eni se bomo ustavili: ob proslavi Banovinske ženske zveze v Ljubljani. Nič ni bilo na tej proslavi lepih besed. V resnem predavanju je ga. Štebijeja odkrila eno najtežjih vprašanj, to je starostno zavarovanje naših žen vseh slojev in poklicev. Posebno na deželji je starost-mater zelo težka in grenka. Vse njeno trpljenje je poplačano s tem, da ima izgovorjen kot pri hiši in da često vsi komaj čakajo, da umre. Ako bi mati prejemala starostno podporo, bi bila njena starost veliko lepša in svetlejša. Z delom za starostno zavarovanje bomo najlepše proslavili materinski dan in izkazali našim materam-trpinkam največjo hvaležnost.

Izčrpnije poročilo o tem predavanju bomo priobčili v drugi številki.

Delo na vrtu

Vse rastline, ki jim škoduje mraz, si do srede maja že tudi posadila.

● Fižol sadij takoj sedaj, če ga še nisi. Dobro je, če sadiš različne vrste fižola, vsako vrsto posebej, zato ga prej preberi. Če boš imela fižol tako ločen